

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudkyň Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Martiny Kůchlerové, Ph.D., ve věci

žalobce: D. L.

proti
žalované: Vězeňská služba ČR, Věznice Valdice
se sídlem Nám. Míru 55, 507 11 Valdice

v řízení o žalobě proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu,

takto:

- I. Žádost žalobce o osvobození od soudních poplatků se zamítá.
- II. Návrh žalobce na ustanovení zástupce se zamítá.
- III. Žaloba proti rozhodnutí speciálního pedagoga žalované ze dne 10. 10. 2023, čj. VS-205928-3/ČJ-2023-802232-KŘ, a proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 10. 2023, k čj. VS-205928-3/ČJ-2023-802232-KŘ, se odmítá.
- IV. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce žalobou ze dne 20. 12. 2023, která byla zdejšímu krajskému soudu doručena dne 27. 12. 2023 (vězeňské službě ve věznici Valdice předaná dne 22. 12. 2023 a téhož dne podána i k poštovní přepravě), napadl uložení kázeňského trestu jeho osobě dne 10. 10. 2023 ve věznici Valdice.
2. Současně se žalobou žalobce požádal o osvobození od placení soudních poplatků a bezplatné přidělení advokáta.
3. Dle ustanovení § 36 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), platí, že *účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne.* Zákonné podmínky pro přiznání osvobození od soudních poplatků podle § 36 odst. 3 s. ř. s. musí být splněny všechny současně. Při posuzování, zda jsou uvedené podmínky splněny, se soud v první řadě zabývá otázkou zjevné neúspěšnosti návrhu. Teprve poté přihlíží k majetkovým poměrům žadatele. Opačný postup by byl z povahy věci v rozporu se smyslem daného ustanovení (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 10. 2016, čj. 5 As 178/2016-15). Jak bude podrobně uvedeno

dále, žalobce podal žalobu opožděně a jedná se tak v jeho případě o zjevně neúspěšnou žalobu. Proto mu osvobození od soudního poplatku přiznáno nebylo (výrok I.).

4. Dle ustanovení § 35 odst. 10 s. ř. s. platí, že *navrhovateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát; hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování osoby uvedené v odstavci 2 platí v takovém případě stát.* Pro rozhodnutí o ustanovení zástupce se tedy vyžaduje kumulativní splnění dvou podmínek, a to jednak splnění předpokladů pro osvobození od soudních poplatků, jednak též nezbytná potřeba takového zastoupení k ochraně práv účastníka řízení. Jestliže žalobce nesplňuje podmínky pro přiznání osvobození od soudních poplatků (jím podaná žaloba ze dne 20. 12. 2023 je zjevně neúspěšným návrhem), nesplňuje tak již první podmínku pro ustanovení zástupce, proto mu nemohl být ustanoven (výrok II.).
5. Zjevná neúspěšnost žaloby ze dne 20. 12. 2023 v daném případě vyplynula z následujících skutkových okolností a zjištění. Žaloba směřovala proti kázeňskému trestu, který byl žalobci uložen rozhodnutím speciálního pedagoga žalované ze dne 10. 10. 2023, čj. VS-241277-5/ČJ-2023-802232-KŘ. Toto rozhodnutí bylo žalobci téhož dne, tj. 10. 10. 2023, oznámeno a doručeno. Proti tomuto prvostupňovému rozhodnutí bylo možné podat stížnost, kterou žalobce také podal. Stížnost byla zamítnuta rozhodnutím ze dne 20. 10. 2023 (k čj. VS-241277-5/ČJ-2022-802232-KŘ), které bylo téhož dne žalobci oznámeno a doručeno.
6. Dle ustanovení § 72 odst. 1 s. ř. s. lze žalobu proti rozhodnutí správního orgánu podat do dvou měsíců poté, kdy bylo rozhodnutí žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou. Zmeškání lhůty nelze prominout. Dle ustanovení § 40 odst. 1 a 3 s. ř. s. lhůta stanovená tímto zákonem počíná běžet počátkem dne následujícího poté, kdy došlo ke skutečnosti určující její počátek. Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. soud žalobu odmítne, byla-li podána předčasně nebo opožděně.
7. V projednávané věci byla žaloba ze dne 20. 12. 2023 převzata vězeňskou službou ve věznici Valdice dne 22. 12. 2023 (viz datum vyznačené na zadní straně obálky), téhož dne byla předána i k poštovní přepravě a dne 27. 12. 2023 doručena soudu. Konec dvouměsíční lhůty pro podání žaloby ve smyslu shora uvedeného ustanovení § 40 odst. 1 s. ř. s. však připadl na den 20. 12. 2023 (středa), když dnem určujícím počátek běhu lhůty byl den doručení rozhodnutí žalobci, tedy den 20. 10. 2023. Posledním dnem pro podání žaloby v této věci byl tedy den 20. 12. 2023.
8. Z uvedeného je tak zřejmé, že žaloba byla podána po zákonem stanovené lhůtě, a protože zmeškání lhůty nelze prominout, krajský soud musel žalobu dle ustanovení § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. jako opožděnou odmítnout (výrok III.).
9. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta (výrok IV.).

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 29. února 2024

JUDr. Jan Rutsch v. r.
předseda senátu